

**УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ**

НАКАЗ

01. 11. 2022

м. Київ

№ 94.15/22

Про затвердження Положення
про Експертну раду з питань дотримання
прав людини в системі органів сектору
безпеки й оборони

Відповідно до статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» з метою забезпечення експертно-консультаційної підтримки діяльності представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про Експертну раду з питань дотримання прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони, що додається.
2. Департаменту документального забезпечення та контролю виконання (Охріменко Т.М.) забезпечити ознайомлення представників Уповноваженого та працівників Секретаріату з цим наказом.
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Додаток
До наказу Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
від 01.11.2022 № 94.15/22

ПОЛОЖЕННЯ
про Експертну раду з питань дотримання прав людини в системі
органів сектору безпеки й оборони

1. Загальні положення

1.1. Експертна рада з питань дотримання прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони (далі – Експертна рада) при Представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в системі сектору безпеки й оборони (далі – Представник) є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, який створюється Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) за пропозицією Представника.

Метою створення Експертної ради є забезпечення фахової експертно-консультаційної підтримки діяльності Представника у сфері парламентського контролю за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина, громадян України, які перебувають на військовій службі у Збройних Силах України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях та правоохоронних органах; військовозобов'язаних та резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, а також членів їх сімей; громадян України, які під час проходження військової служби зникли безвісти, захоплені в полон, незаконно позбавлені волі або є заручниками, зокрема у зв'язку із збройним конфліктом та/або воєнними діями, та членів їх сімей; громадян України, які мають статус ветеранів військової служби та служби в правоохоронних (інших державних) органах, громадян, визнаних особами з інвалідністю внаслідок травм або захворювань, отриманих у період проходження служби, ветеранів війни з числа вказаних осіб та членів їх сімей; членів сімей військовослужбовців, які загинули, померли чи пропали безвісти; а також цивільних осіб, позбавлених свободи внаслідок збройної агресії проти України та зниклих безвісти; громадян України, які перебувають за кордоном та на тимчасово окупованій території (далі – в системі органів сектору безпеки і оборони).

1.2. Експертна рада у своїй діяльності керується Конституцією України та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, іншими нормативно-правовими актами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також цим Положенням.

1.3. Експертна Рада діє на громадських засадах.

1.4. Діяльність Експертної ради здійснюється на принципах

законності, гуманізму, професіоналізму, об'єктивності, неупередженості, доступності для інститутів громадянського суспільства та засобів масової інформації.

1.5. Рішення про створення, реорганізацію чи припинення діяльності Експертної ради приймає Уповноважений за пропозицією Представника.

1.6. Організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Експертної ради здійснює Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Секретаріат).

1.7. Експертна рада є підзвітною Представнику.

1.8. Положення про Експертну раду затверджується Уповноваженим за пропозицією Представника.

2. Завдання Експертної ради

2.1. Основними завданнями Експертної ради є:

2.1.1. Системний аналіз додержання прав і свобод людини і громадянина в системі органів сектору безпеки і оборони органами державної влади та органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами.

2.2.1. Підготовка пропозицій та рекомендацій щодо запобігання порушенням у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони або сприяння їх поновленню;

2.2.2. Надання пропозицій щодо вдосконалення законодавства України, до проектів нормативно-правових актів у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

2.2.3. Надання пропозицій щодо імплементації норм міжнародного права у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони у національне законодавство з урахуванням міжнародного досвіду;

2.2.4. Представлення Представнику результатів досліджень у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони.

3. Основні функції Експертної ради

3.1. Експертна рада відповідно до покладених на неї завдань:

3.1.1 забезпечує експертну підтримку діяльності Представника;

3.1.2 сприяє здійсненню моніторингу законодавства у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони, аналізує проекти законів та інших нормативно-правових актів у цій сфері;

3.1.4 досліджує проблеми дотримання прав людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони, готує пропозиції щодо запобігання та усунення порушень;

3.1.5 розробляє рекомендації, спрямовані на підвищення правової обізнаності населення у сфері прав і свобод людини і громадянина у

системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.6 забезпечує проведення аналізу міжнародного досвіду з питань реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони;

3.1.7 надає експертну та аналітичну підтримку при підготовці щорічних та спеціальних доповідей Уповноваженого з питань дотримання прав людини і громадянина у системі органів сектору безпеки і оборони.

4. Члени Експертної ради

4.1. Експертна рада складається з членів, які беруть участь у її роботі персонально. Делегування своїх повноважень членами Експертної ради іншим особам не допускається.

4.2. До Експертної ради можуть бути включені провідні фахівці сфери безпеки і оборони з числа представників: громадських, правозахисних організацій, благодійних фондів; наукових та дослідницьких інституцій; органів державної влади, військових формувань, правоохоронних органів, силових структур; народних депутатів України; національних та міжнародних неурядових організацій.

4.3. Склад Експертної ради затверджується наказом Уповноваженим.

4.4. Члени Експертної ради мають право:

брати участь у підготовці та проведенні засідань Експертної ради, формуванні порядку денного засідань Експертної ради, обговоренні питань, винесених на розгляд Експертної ради;

вносити пропозиції щодо розгляду питань, які належать до компетенції Експертної ради, а також пропозицій з питань, які обговорюються;

голосувати з усіх питань порядку денного на засіданнях Експертної ради;

у разі незгоди з прийнятим Експертною радою рішенням висловлювати окрему думку, яка фіксується у протоколі засідання Експертної ради;

у разі неможливості бути присутнім на засіданні Експертної ради викладати письмово власну думку, яка фіксується у протоколі засідання;

брати участь в організації та проведенні просвітницьких заходів;

у будь-який момент вийти зі складу Експертної ради шляхом подання відповідної заяви до Представника через Секретаріат.

4.5. Члени Експертної ради зобов'язані:

у своїй діяльності додержуватися Конституції України і законів України, інших нормативно-правових актів, забезпечувати виконання покладених на нього функцій та повною мірою використовувати надані йому права;

дотримуватись в своїй діяльності принципів професійності, сумлінності, неупередженості та поваги до прав людини;

Всі члени Експертної ради користуються рівними правами і мають однакові обов'язки з усіх питань, пов'язаних з діяльністю Експертної ради.

5. Формування складу Експертної ради

5.1. Персональний склад Експертної Ради формується з числа постійних та змінних членів.

5.2. До складу постійних членів Експертної ради входять Представник, працівники Департаменту моніторингу додержання прав у секторі оборони та прав ветеранів і військовослужбовців, полонених та членів їх родин Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі - Департамент), інші працівники Секретаріату.

5.3. До складу змінних членів Експертної ради входять представники: громадських, правозахисних організацій, благодійних фондів; наукових та дослідницьких інституцій; органів державної влади, військових формувань, правоохоронних органів, силових структур; народних депутатів України; національних та міжнародних неурядових організацій.

5.4. З метою формування змінного складу Експертної ради Секретаріат за дорученням Представника оприлюднює на офіційному веб-порталі Уповноваженого оголошення.

5.5. Пропозиції щодо включення до змінного складу Експертної ради приймаються Секретаріатом протягом семи календарних днів з дати оприлюднення оголошення про формування складу Експертної ради на офіційному веб-порталі Уповноваженого у паперовій або електронній формі.

5.6. Пропозиції щодо включення до змінного складу Експертної ради повинні містити:

лист-подання стосовно кандидата від організації, що здійснює діяльність у галузі захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів безпеки і оборони;

заяву кандидата у довільній формі;

резюме кандидата із зазначенням професійних досягнень, реалізованих проектів, програм та заходів у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина у системі органів безпеки і оборони.

5.7. Протягом трьох календарних днів з дати закінчення прийому пропозицій кандидатів до змінного складу Експертної ради відділ організаційно-аналітичного забезпечення Управління додержання прав осіб, позбавлених свободи внаслідок збройної агресії проти України та зниклих безвісти Департаменту (далі - відділ) узагальнює надані пропозиції.

5.8. Включення нових членів або виключення дійсних членів зі складу Експертної ради здійснюється Уповноваженим за пропозицією Представника.

5.9. Документи, отримані від кандидатів в процесі формування складу Експертної ради, зберігаються в Департаменті.

6. Засідання Експертної ради

6.1. Основними формами роботи Експертної ради є чергові і позачергові засідання, які скликаються за потреби, але не рідше ніж один раз на квартал.

6.2. Головою Експертної ради є Представник.

6.3. На засіданні Експертної ради головує Представник або керівник Департаменту (за його дорученням).

6.4. Представник скликає засідання Експертної ради через секретаря Експертної ради.

6.5. Засідання Експертної ради можуть проводитись в режимі онлайн з використанням відповідних засобів зв'язку.

6.6. Засідання Експертної ради є правомочним приймати рішення, якщо у ньому бере участь більше половини складу Експертної ради.

6.7. Обов'язки секретаря Експертної ради виконує начальник відділу, або особа, що виконує його обов'язки. У випадку відсутності секретаря його обов'язки виконує працівник відділу.

6.8. Секретар Експертної ради:

здійснює підготовку і організаційно-технічне забезпечення проведення її засідань;

організовує узагальнення пропозицій щодо порядку денного, який виноситься на розгляд Експертної ради;

забезпечує взаємодію між її членами та Представником;

повідомляє членів Експертної ради та Представника про дату, час і місце проведення засідання Експертної ради відповідними засобами зв'язку.

6.9. Рішення Експертної ради з усіх питань ухвалюються простою більшістю голосів методом відкритого голосування. Рішення Експертної ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більшість від присутніх на засіданні членів.

6.10. Рішення Експертної ради носять рекомендаційний характер.

6.11. Результати засідання Експертної ради оформлюються протоколом, який складається секретарем та підписується Представником та секретарем Експертної ради. Підписаний протокол зберігається у співробітника Департаменту, відповідального за організацію роботи з документами. Копія протоколу може бути надана члену Експертної ради на його вимогу.

6.12. Експертна рада інформує громадськість про свою роботу шляхом розміщення інформації на офіційному веб-порталі Уповноваженого через структурний підрозділ Секретаріату, відповідальний за висвітлення діяльності Уповноваженого.

6.13. У складі Експертної ради утворюються робочі групи за напрямками діяльності у сфері додержання прав і свобод людини і громадянина в системі органів сектору безпеки і оборони.

Порядок роботи робочих груп визначається рішенням Експертної ради.

6.14. Засідання робочих груп у складі постійних та змінних членів відповідно до сфери діяльності вважається пріоритетною формою роботи Експертної ради.